

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3840

Vragen van het lid **Tielen** (VVD) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het onderzoek «Het bindend studieadvies in het hoger onderwijs» en de kabinetsreactie daarop* (ingezonden 15 juli 2019).

Antwoord van Minister **Van Engelshoven** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 4 september 2019).

Vraag 1

Klopt het dat onderzoeksbureau Panteia geen enkele kwantitatieve bevinding heeft meegenomen in zijn onderzoek naar het bindend studieadvies in het hoger onderwijs?¹ Zo nee, kunt u de kwantitatieve bevindingen dan alsnog met de Kamer delen?

Antwoord 1

Dat klopt. Het onderzoek had tot doel inzicht te geven in de voorwaarden en criteria waaronder het bindend studieadvies (bsa) wordt uitgevoerd en de factoren die van invloed zijn op de werking van het bsa. Het is daarmee nooit bedoeld als kwantitatief onderzoek. Dit onderzoek had tot doel om een beeld te geven van de werking van het bindend studieadvies in de praktijk en instellingen handvatten te bieden om deze – waar nodig – te versterken.

Vraag 2

Op basis van welke feitelijke cijfers constateert u in uw brief over dit onderzoek² dat het bindend studieadvies een «veelgebruikt instrument» is en dat de «meeste opleidingen in het hoger onderwijs ermee werken»?

Antwoord 2

Zie vraag 3.

Vraag 3

Op basis van welke feitelijke cijfers concludeert u dat «in de afgelopen jaren de norm van het bindend studieadvies steeds verder verhoogd is»?

¹ <http://parlisweb/parlis/ea1f2dee-e7d5-4093-95c7-4b10d0d13c60.pdf>

² Kamerstuk 31 288, nr. 773

Antwoord 3

Ik constateer dat veel hogescholen en universiteiten gebruik maken van het bindend studieadvies en dat de bsa-norm sinds de invoering van het bsa steeds verder is verhoogd. Dat concludeer ik onder andere op basis van onderzoek van de Onderwijsraad en de Inspectie van het Onderwijs³, maar dit blijkt ook uit de gesprekken die ik hierover met het onderwijsveld heb gevoerd.

Vraag 4

Kunt u een overzicht geven van alle opleidingen in hbo en wo in Nederland, uitgesplitst naar hoogte van de BSA-norm⁴ in ECTS⁵ – inclusief de opleidingen zonder BSA – over de afgelopen vijf jaar?

Antwoord 4

Er is in de database van Studiekeuze123 geen overzicht van de hoogte van de BSA-norm beschikbaar over de afgelopen 5 jaar. Wel zal in de monitor beleidsmaatregelen 2018–2019 aandacht besteed worden aan de hoogte van de bsa-norm. Deze monitor wordt binnenkort aan uw Kamer aangeboden. De hoogte van de bsa-norm zal ook de komende jaren via deze monitor worden gevolgd.

Vraag 5

Kunt u een recent overzicht geven van het totaal aantal eerstejaarsstudenten dat aan de opleidingen met en zonder een BSA studeerde en hoeveel van hen aan de gestelde BSA-norm hebben voldaan, liefst uitgesplitst naar de hoogte van de norm?

Antwoord 5

Bijgaand stuur ik u een recent overzicht uit de database van Studiekeuze123⁶. De informatie over het bsa wordt aangeleverd door de onderwijsinstellingen zelf. Daarom houdt Studiekeuze123 een slag om de arm wat betreft de correctheid en actualiteit van de informatie, al bleek uit een controle eerder dit jaar dat de inhoud grotendeels actueel en correct is. Er wordt niet centraal geregistreerd hoeveel studenten aan de gestelde bsa-norm hebben voldaan. Uit de Monitor beleidsmaatregelen 2017–2018 bleek dat ca. 20% van de uitgevallen of geswitchte studenten een negatief bindend studieadvies aangaf als reden voor het stoppen met hun opleiding.

Vraag 6

Wat is de definitie van een «onterecht afgewezen student»? Op basis van welke objectieve criteria is «onterecht afgewezen» te beoordelen? Hoeveel «onterecht afgewezen studenten» zijn er en hoe verhoudt dit aantal zich tot het aantal «terecht afgewezen studenten»?

Antwoord 6

Onder onterecht afgewezen studenten versta ik studenten die het niveau van de opleiding wel aankunnen, maar bijvoorbeeld doordat zij moeten wennen aan het studeren in het eerste jaar onvoldoende studiepunten halen. Ik heb het onderzoek naar studenten met een negatief bsa⁷ dat afgelopen jaar uitkwam met veel belangstelling gelezen. Daaruit bleek dat een groot deel van de studenten na een negatief bsa dezelfde of een vergelijkbare opleiding aan een andere instelling gaan volgen. Als deze studenten daar vervolgens wel met succes de opleiding afronden, dan vind ik dat onnodig rondpompen van studenten en het lijkt me belangrijk dat universiteiten en hogescholen maatregelen nemen om dit te voorkomen. Om meer inzicht te krijgen in de omvang van deze groep studenten heb ik het NRO gevraagd of er een

³ Onderwijsraad, Een succesvolle start in het hoger onderwijs (2008), Inspectie van het Onderwijs, Selectie en toegankelijkheid van het hoger onderwijs, deelrapport A: Verkenning naar maatregelen rond in- en doorstroom in het bacheloronderwijs (2015).

⁴ BSA: bindend studieadvies

⁵ ECTS: European Credit Transfer and Accumulation System

⁶ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

⁷ I. Cornelisz, M. Levels, R. van der Velden, I. de Wolf & C. van Klaveren, The consequences of academic dismissal for academic success, (2018).

landelijk vervolg kan komen op dit onderzoek. Dit onderzoek start in september 2019. Ik verwacht de uitkomsten rond de zomer 2020.

Vraag 7

Wat waren de kosten van het onderzoek dat Panteia in samenwerking met de Erasmus School of Economics heeft uitgevoerd?

Antwoord 7

Dit onderzoek kostte 47.778 euro (exclusief btw).

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat in het onderzoeksrapport cruciale relevante feitelijke cijferinformatie ontbreekt? Bent u het er ook mee eens dat een aantal casestudies niet als «onderzoek» te benoemen is en dat dit rapport daarmee niet geschikt is om er beleidskeuzes of -voorstellen op te baseren?

Antwoord 8

Dit onderzoek geeft mijn inziens een goed beeld van de werking van het bindend studieadvies in de praktijk. De casestudies leveren hieraan een belangrijke bijdrage. Het onderzoek als geheel laat zien hoe de positieve effecten van het bindend studieadvies benut en versterkt kunnen worden. En hoe de negatieve effecten zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Hogescholen en universiteiten kunnen dit onderzoek daarmee gebruiken om de werking van het bsa waar nodig te versterken.